

OULUN KAUPUNGIN LUKIOIDEN OHJAUSSUUNNITELMA / LOPS21 OHJAUS RAKSILAN LUKIOSSA Iv 2023-24

1. OHJAUKSEN KESKEISET KÄSITTEET

Ohjaus on koko kouluyhteisön toteuttamaa toimintaa, joka toteutuu opiskelijan näkökulmasta läpi koko lukioajan, monenlaisissa tilanteissa. Ohjauksen työnjako on kuvattu tarkemmin myöhemmin tässä ohjaussuunnitelmassa. Hyvä ohjaus on riittävää ja monipuolista. Se tukee aktiivisuutta, osallisuutta ja vastuullisuutta sekä edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Jokaista opiskelijaa kunnioitetaan yksilönä ja jokaisella on oikeus ohjaukseen. Opiskelija on ohjauksessa aktiivinen ja osallistuva toimija.

Opinto-ohjaus on opinto-ohjaajan toteuttamaa toimintaa. Lukiolainen saa opinto-ohjausta opinto-ohjauksen oppitunneilla, pienryhmissä sekä henkilökohtaisessa ohjauksessa. Opinto-ohjaus sisältää kasvun, kehityksen ja toimintakyvyn tukemisen, oppimisen- ja opiskelutaidot sekä jatko-opinto- ja urasuunnittelutaidot.

Vertaisohjaus on yksi ohjauksen muoto, jossa opiskelijat toimivat toisilleen apuna ja tukena. Vertaisohjaus toteutuu usein spontaanisti esim. luokkatilanteissa.

Sukupuolittietoinen ohjaus perustuu herkkyydelle tunnistaa yksilöllisyys ja persoonallisuus jokaisessa opiskelijassa. Ohjauksessa pyritään tunnistamaan sukupuolittavia yhteiskunnallisia tekijöitä ja pyritään purkamaan niitä sukupuolten tasa-arvoa rakentaen. Hyväksytään myös sukupuolten moninaisuus.

Esteettömyys liittyy yhdenvertaisuuteen. Esteettömyyteen kuuluu mahdollisuus oppia ja opiskella yksilöllisten kykyjen mukaisesti. Tämä edellyttää paitsi opiskelijoiden tuen tarpeiden myös heidän vahvuuksiensa tunnistamista. Tältä pohjalta opiskelijan kanssa voidaan suunnitella opintoja realistiselta pohjalta.

Saavutettavuus liittyy läheisesti tiedottamiseen ja siihen että ohjaus ja siihen liittyvä informaatio on tarjolla niin, että se on kaikkien saavutettavissa, helposti ja selkeästi.

Nivel- ja siirtymävaiheella tarkoitetaan opintojen vaiheita, joissa opiskelija siirtyy oppilaitoksesta toiseen, esimerkiksi peruskoulusta lukioon tai lukiosta jatko-opintoihin. Se voi tarkoittaa myös siirtymää lukiosta toiseen tai lukiosta ammatilliseen oppilaitokseen.

2. OHJAUKSEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET

Ohjaustoiminta Oulun kaupungin lukioissa muodostaa kokonaisuuden, joka tukee opiskelijaa lukio-opintojen eri vaiheissa sekä kehittää hänen valmiuksiaan tehdä koulutusta ja elämänuraa koskevia valintoja ja ratkaisuja. Ohjaustoiminta tukee opiskelijoiden hyvinvointia, kasvua ja kehitystä, tarjoaa aineksia itsetuntemuksen lisääntymiseen sekä kannustaa aktiiviseen kansalaisuuteen. Opiskelijoiden yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja toimijuutta kehitetään ja pidetään yllä lukio-opintojen ajan.

Ohjauksen avulla edistetään koulutuksen yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä ehkäistään syrjäytymistä. Opiskelijoiden opintojen sujumista seurataan ja heidän opintojensa etenemistä tuetaan.

Opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskelua tuetaan yhteistyössä opiskelijan, huoltajien, opettajien, opinto-ohjaajan, rehtorin ja opiskeluhuoltohenkilöstön kanssa. Ohjaus on koko koulu yhteisön tehtävä.

Raksilan lukiossa opiskelijoiden hyvinvointi on tärkeää. Raksilan lukio on konstailematon ja reilu. Ohjaussuunnitelma on luotu ja kirjattu opiskelijan näkökulmasta.

3. OHJAUKSEN JÄRJESTÄMINEN OULUN KAUPUNGIN LUKIOISSA SEKÄ OHJAUKSEN TOIMIJAT JA TYÖNJAKO

Jokaisessa lukiossa on opinto-ohjaaja tai opinto-ohjaajia, riippuen opiskelijamäärästä. Opinto-ohjaaja on ohjauksen asiantuntija, jolla on päävastuu opinto-ohjauksen käytännön järjestämisestä sekä ohjauksen kokonaisuuden suunnittelusta ja toteutuksesta. Oulun kaupungin lukioissa ohjaus järjestetään pääosin lukio-opintojen aikaisena ohjauksena, jonka toteutuminen kuvataan tarkemmin lukiokohtaisessa ohjaussuunnitelmassa (luku 5). Jos opiskelija ei ole saanut lukion oppimäärän suorittamisen jälkeen jatko-opiskelupaikkaa, hänellä on oikeus saada ohjausta oppimäärän suorittamisvuotta seuraavan vuoden aikana. Varusmiespalveluksen tai siviilipalveluksen suorittaminen suoraan lukion jälkeen jatkaa oikeutta osallistua ohjaukseen vuodella.

Oulun kaupungin lukioissa noudatetaan koko koulu ohjaa-mallia ja ohjaus on henkilöstön tavoitteellisesti johdettua yhteistä työtä. Seuraavassa on kuvattu ohjauksen toimijat ja työnjako.

OPISKELIJA

- On ohjausprosessin aikana vastuullinen, aktiivinen ja osallistuva toimija.
- Kehittää opintojen aikana oppimaan oppimisen taitojaan.
- Oppii hankkimaan tietoa jatkokoulutuksesta ja työelämästä siten, että opiskelija voi tehdä itselleen parhaiten sopivia suunnitelmia koulutus- ja työuransa suhteen.
- Suunnittelee henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa ja ylioppilaskirjoitussuunnitelmansa yhdessä ryhmäohjaajan, aineenopettajien, erityisopettajan ja opinto-ohjaajan kanssa.
- Rakentaa ohjauksessa tulevaisuuttaan yksilöllisten toiveidensa mukaisesti.

REHTORI HEIDI LAKKALA, huone B141

APULAISREHTORI EIJA HILTUNEN, huone B138

- Luo edellytykset onnistuneelle ohjaustoiminnalle.
- Huolehtii, että koko henkilöstö on tietoinen ohjauksen toteuttamisen periaatteista ja tavoitteista.
- Huolehtii siitä, että ohjauksen eri osa-alueita arvioidaan säännöllisesti.
- Tekee hallinnolliset päätökset (esim. opiskelijaksiotto, opintojen keskeyttäminen väliaikaisesti, toistaiseksi tai kokonaan, opiskelijan erottaminen määräajaksi tai kokonaan, todistukset, osaamisen tunnustaminen).
- Laatii opintotarjottimen.
- Myöntää poissaolot 5 vuorokautta ylittävältä ajalta (esim. pitkät sairauspoissaolot, vaihto-opintovuosi).
- Vastaa ylioppilastutkinnosta (esim. tiedottaminen ja ohjeistaminen, ilmoittautuminen, osallistumisoikeudet, erityisjärjestelyt).

KOULUSIHTTEERIT AIRI LESKELÄ JA MINNA TENNIVAARA, huone B140

- Tekee KELAn ja muiden tukitahojen myöntämien tukien hakemista varten opiskelijalle todistukset (esim. opintotuki, koulumatkatuki).
- Kirjaa opintosuoritukset Primukseen.
- Koski, Wilma ja Primus -järjestelmiin liittyvistä tehtävistä sovitaan koulukohtaisesti (esim. avainkoodit opiskelijoille ja huoltajille).
- YO-ilmoittautumiseen liittyvistä asioita sovitaan koulukohtaisesti.

AINEENOPETTAJA

- Ohjaa opetusryhmänsä opiskelijaa opettamansa oppiaineen opiskelutaidoissa ja opiskelutekniikoissa.
- Huomioi opetusryhmänsä erilaisia oppijoita.
- Antaa tukiopetusta.
- On selvillä oman oppiaineensa jatko-opintomahdollisuuksista sekä tukee opiskelijoiden jatko-opintovalmiuksia. Opiskelijan yrittäjä- ja työelämävalmiuksia syvennetään eri oppiaineissa osana opintojaksoja (esim. yhteistyö korkeakoulujen ja työelämän kanssa, vierailut).
- Ohjaa oman oppiaineensa ylioppilastutkinnon kokeen sisältöihin ja käytänteisiin sekä kokeeseen valmistautumiseen.
- Seuraa ja tukee opiskelijan opintojen etenemistä omassa opetuksessa sekä välittää palautetta siitä opiskelijan lisäksi ryhmänohjaajalle, opinto-ohjaajalle ja huoltajille (esim. poissaolot, työskentelyn ja osaamisen arviointi).
- Kun aineenopettajalla herää huoli opiskelijasta, hän voi ottaa huolen puheeksi opiskelijan kanssa. Tarvittaessa aineenopettajalla on mahdollisuus saada konsultaatiotukea opinto-ohjaajalta, erityisopettajalta ja / tai opiskeluhuollon työntekijöiltä.
- Tekee yhteistyötä huoltajien kanssa oman oppiaineensa näkökulmasta.
- Tekee ohjausyhteistyötä pedagogisten ja opiskeluhuollon toimijoiden kanssa.

RYHMÄNOHJAAJA

- Toimii oman ohjausryhmänsä opiskelijoiden lähiohjaajana.
- Käynnistää oman ohjausryhmänsä ryhmäytymisprosessin sekä perehdyttää opiskelijat lukion käytänteisiin ja toimintatapoihin.
- Myöntää poissaolot enintään 5 vuorokauden ajalle.
- Seuraa oman ohjausryhmänsä opiskelijoiden opintojen etenemistä, valintojen toteutumista ja läsnäoloa sekä puuttuu mahdollisiin ongelmiin ja on tarvittaessa yhteydessä opiskelijaan ja huoltajiin (esim. poissaolot, hidas opintojen edistyminen, T/K/4-merkinnät).
- Kun ryhmänohjaajalla herää huoli opiskelijasta, voi hän ottaa huolen puheeksi opiskelijan kanssa. Tarvittaessa ryhmänohjaajalla on mahdollisuus saada konsultaatiotukea opinto-ohjaajalta, erityisopettajalta ja / tai opiskeluhuollon työntekijöiltä.
- Seuraa oman ohjausryhmänsä opiskelijoiden ylioppilastutkinnon etenemistä yhteistyössä aineenopettajien, opinto-ohjaajien ja rehtorin kanssa.
- Pitää ryhmänohjauksen tunnit/tuokit ja tiedottaa ohjausryhmänsä opiskelijoille ajankohtaisista asioista. Koulukohtaisesti sovitaan muista tehtävistä (esim. ryhmänohjaajan keskusteluista).
- Tekee yhteistyötä oman ohjausryhmänsä opiskelijoiden huoltajien kanssa. Ottaa tarvittaessa yhteyttä ryhmänsä opiskelijan huoltajaan opiskelijakohtaisissa huolta herättävissä tilanteissa.

- Tekee ohjausyhteistyötä pedagogisten ja opiskeluhuollon toimijoiden kanssa.

ERITYISOPETTAJA MIKA KOSTAMO, huone A035

- Tukee opiskelutaitojen vahvistamista, osallistuu opiskelutaitojen opettamiseen ja ohjaa opiskelijaa käyttämään omia vahvuuksiaan oppimisessa.
- Tukee ja vahvistaa opiskelijan myönteistä kuvaa itsestään oppijana.
- Osallistuu tukea tarvitsevien opiskelijoiden opintojen suunnitteluun (esim. selvittää opiskelijoiden lukemisen ja kirjoittamisen vaikeuksia ja auttaa löytämään niihin tukitoimia).
- Vastaa digilukiseulojen ja muiden testien tekemisestä sekä lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeuden lausunnosta (YTL) ja siihen liittyvän pedagogisen tuen suunnitelman kirjoittamisesta ylioppilastutkintoa ja opintojen suunnittelua varten. Koulukohtaisesti sovitaan, miten tämä toteutetaan.
- Yhteistyössä aineenopettajien, opinto-ohjaajien ja opiskeluhuollon toimijoiden kanssa tunnistaa tukea tarvitsevat opiskelijat.
- Konsultoi tarvittaessa aineenopettajia erityisopetukseen liittyvissä asioissa.
- Osallistuu oman ammattialansa asiantuntijana opiskeluhoitoryhmän toimintaan ja yhteisölliseen opiskeluhooltoon.
- Opiskelijan kannalta on keskeistä taata oppimisen esteettömyys, saavutettavuus ja yhdenvertainen asema, ennaltaehkäistä oppimisen vaikeuksia sekä tunnistaa tuen tarpeet varhaisessa vaiheessa.

NEPSY-MENTORI ERJA VÄISÄNEN, yhteys Wilma-viestillä

- Kohderyhmänä ovat epätyypilliseen neurokirjoon (mm. ADHD, autismi, Tourette, kielelliset vaikeudet) kuuluvat tai sen tapaan oireilevat opiskelijat, joilla on vaikeuksia esimerkiksi opiskeluun liittyvän ajanhallinnan ja itseohjautuvuuden kanssa.
- Mentorointi on yksilötyötä ja koko opiskelija- ja opettajakunnan toimintaa tukevaa työtä.
- Yksilötyössä mentoroinnin tavoitteena on löytää opiskelijan arkea ja opiskelua sujuvoittavia tapoja.
- Mentorointiin tullaan aineenopettajan, terveydenhoitajan, kuraattorin tai psykologin ohjaamana. Myös huoltajien tai opiskelijan itsensä kokemaa huoli omista opinnoistaan voi olla mentorointiin hakeutumisen syy.
- Mentori ja opiskelija laativat suunnitelman opintojen sujuvoittamisesta.
- Tapaamiset voivat olla myös verkostotapaamisia, jolloin paikalla voi olla opiskelijan kanssa etukäteen sovittuna esim huoltajat, joku muu tukihenkilö tai vaikka aineenopettaja.
- Mentoroinnin ohessa opiskelija osallistuu myös muuhun sovittuun tukeen.
- Yhteisöllisessä toiminnassa nepsy-mentori voi esimerkiksi huolehtia nepsy-asioihin liittyvästä tiedottamisesta tai opastaa opettajakuntaa tai vanhempia nepsy-kirjosta ja sen haasteista lukio-opiskeluun liittyen.

LUKIOKURAATTORI SARI UKKOLA, huone A037

LUKIOPSYKOLOGI MINNA KOVALAINEN, huone A036

TERVEYDENHOITAJA SONJA EELI, huone C345

- Lukion opinto-ohjauksen tavoitteena on varmistaa, että opiskelija saa ohjausta ja tukea siten, että hän selviytyy ja etenee opinnoissaan suunnitelmien mukaisesti.

- Tavoitteen toteutumiseksi tehdään yhteistyötä tarvittaessa opiskeluhoollon kuraattorin ja psykologin sekä opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajan ja lääkärin kanssa. Ohjauksen yhteydessä konsultoidaan tarvittaessa opiskeluhoollon työntekijöitä.
- Opiskeluhoollon henkilöstön tehtävät on kuvattu opiskeluhoollon suunnitelmassa.

OPISKELIJATUUTORI

- Pääsääntöisesti toisen vuoden opiskelija, joka on saanut tehtävänsä koulutuksen. Koulukohtaisesti sovitaan, miten tuutoreiden koulutus toteutetaan.
 - Toimii yhteistyössä tuutoroinnista vastaavan opettajan, opinto-ohjaajien ja ryhmänohjaajien kanssa.
 - Opastaa ensimmäisen vuoden opiskelijoita lukio-opiskelun käytänteissä. Koulukohtaisesti sovitaan näistä käytännöistä.
 - Perehdyttää lukion toimintakulttuuriin.
 - Tutustuttaa opiskelijoita toisiinsa ja on mukana ryhmäyttämisessä.
 - Osallistuu lukion markkinointi- ja esittelytilaisuuksiin.
-
- [Tuutoreiden ohjaava opettaja on Miia Sihvola. Sijaisena toimii Iina Palokangas.](#)

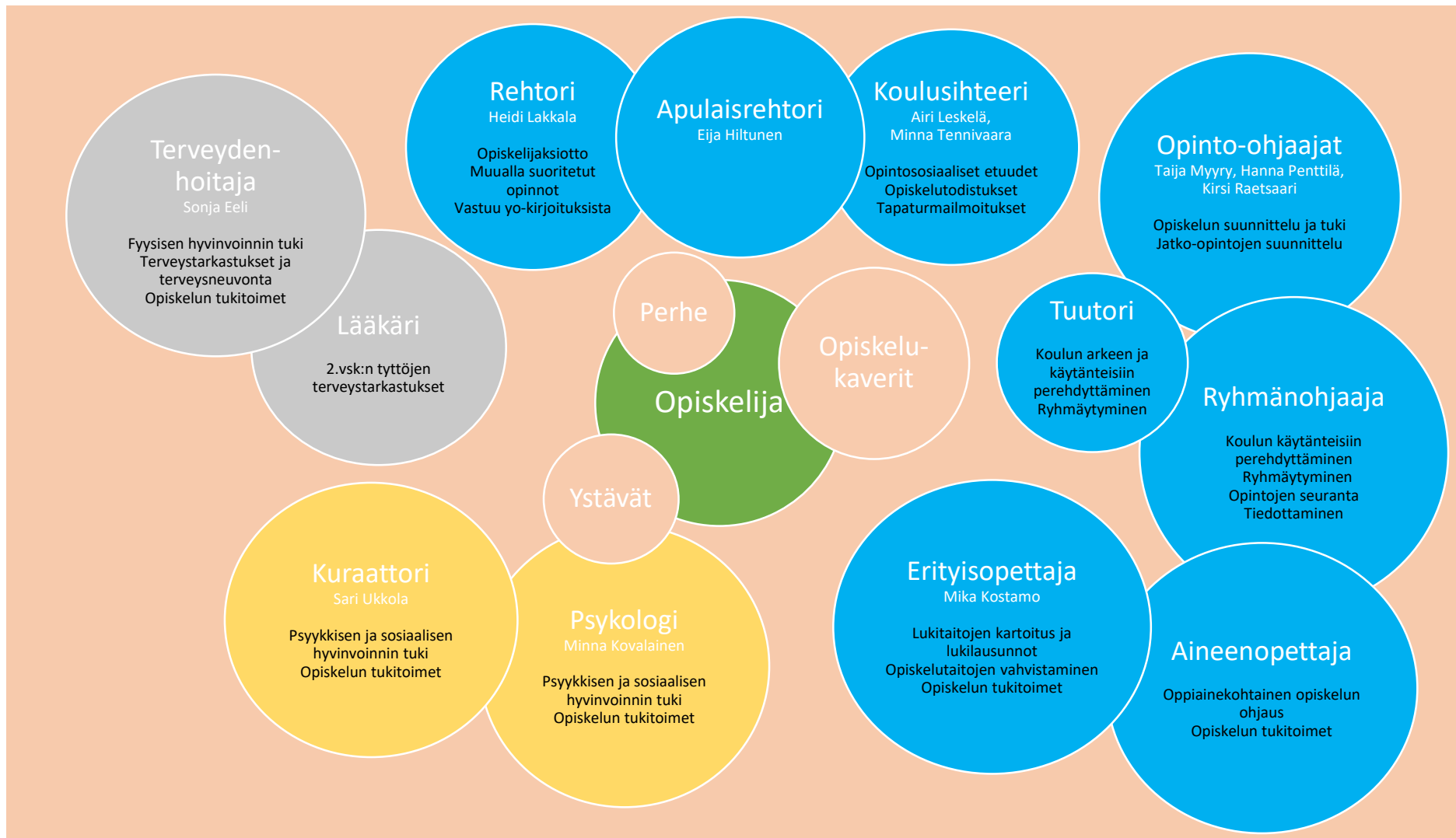
OPINTO-OHJAAJAT**TAIJA MYYRY, huone B143****HANNA PENTTILÄ, huone B144****KIRSI RAETSAARI, huone B142**

- Ohjaa opiskelijaa lukio-opintojen eri vaiheissa henkilökohtaisessa tai ryhmä- ja luokkamuo-
toisessa opinto-ohjauksessa (esim. opinto-ohjauksen moduulit).
- Ohjaa opiskelijaa lukio-opintojen aikana (esim. henkilökohtaisen opintosuunnitelman laa-
dinta ja päivittäminen sekä ylioppilaskirjoitussuunnitelman laadinta), myös silloin, kun opin-
not ovat väliaikaisesti keskeytyneet tai opiskelija on erotettu määräajaksi.
- Tukee opiskelijaa tunnistamaan vahvuutensa oppijana sekä käyttämään hänelle soveltuvia
opiskelumenetelmiä.
- Auttaa opiskelijaa tunnistamaan erilaisia jatko-opintomahdollisuuksia sekä kehittää opiske-
lijän taitoja arvioida omia vahvuuksiaan ja voimavarojaan suhteessa näihin mahdollisuuksiin
ja tuleviin siirtymävaiheisiin (esim. jatko-opinto- ja urasuunnitelman laadinta).
- Tekee ohjausyhteistyötä pedagogisten (esim. aineenopettajat, erityisopettaja) ja opiskelu-
huollon toimijoiden kanssa.
- Tekee ohjausyhteistyötä jatko-oppilaitosten edustajien sekä työelämä-, koulu- ja muiden
toimijoiden kanssa.
- Osallistuu ohjauksen asiantuntijana opiskeluhuoltoryhmän toimintaan ja yhteisölliseen opis-
keluhuoltoon.
- Osallistuu Oulun kaupungin Opotiimin toimintaan.
- Tiedottaa ajankohtaisista ohjauksellisista asioista (esim. yhteishaku ja jatko-opintotilaisuu-
det) saavutettavuus huomioiden.
- Tekee yhteistyötä huoltajien kanssa yhdessä ryhmänohjaajien kanssa.
- Tekee ilmoitukset Valpas-palveluun oppivelvollisista nuorista, jotka ovat keskeyttäneet lu-
kio-opinnot eivätkä ole aloittaneet opintoja toisaalla.
- Tekee ilmoitukset etsivään nuorisotyöhön ei-oppivelvollisista nuorista, jotka ovat keskeyttä-
neet lukio-opinnot eivätkä ole aloittaneet opintoja toisaalla.

Raksilan lukion ohjauksen toimijoiden työnjako on kuvattu liitetaulukossa. Ohjausryhmien ryhmän-
ohjaajat ja opinto-ohjaajat ovat:

Ykköset	Opo	Kakkoset	Opo	Abit	Opo	Neloset	Opo(t)
23A Mikael Mul- tasuo	HP	22A Tuija Anttila	HP	21A Anniina Paana- nen	KR	20A Matti Teeri- kangas	TM, HP
23B Sami Hiltu- nen	TM	22B Aino Lapinoja	TM	21B Kimmo Lahti	TM	20B Marita Kuu- sikko	KR
23C Leena Filpus	HP	22C Jari Markkanen	KR	21C Tiina Laukkanen	HP		
23D Outi Apila	HP	22D Juho Mikola	HP	21D Anne Muranen, sij. Ville Vimpari	TM		
23E Sari Ojala	TM	22E Niko Kuusela	TM	21E Jaakko Rinta- Paavola	HP		
23F Tiina Hyyry- läinen	KR	22F Miia Sihvola, sij. Iina Palokangas	KR	21F Jani Siirilä	TM		
23G Erja Väisänen	TM	22G Tuula Vakkala	HP	21G Kirsti Utterström	KR		
23H Kirsi Risti- mella	KR						

OPISKELIJAN OHJAUKSEN, TUEN JA OPISKELUHUOLLON TOIMIJAT RAKSILAN LUKIOSSA

4. OHJAUS SIIRTYMÄVAIHEISSA

Perusopetuksesta lukioon

Ohjauksen merkitys korostuu nivel- ja siirtymävaiheissa. Oulun kaupungin lukiot antavat tietoa lukiokoulutuksesta perusopetuksen oppilaille, heidän huoltajilleen, opinto-ohjaajille ja opettajille. Oulun kaupungin lukioissa järjestetään vuosittain vanhempainilta, jonka tarkoitus on esitellä lukio-opintoja huoltajille ja peruskoulun päättävälle opiskelijalle. Oulun kaupungin lukioissa järjestetään Avoimet ovet –tapahtuma kahden päivän ajan peruskoulun päättävälle oppilaille. Oppilas- ja opiskelijahuollollisen pedagogisen tiedonsiirron tavoitteena on tukea nuoren siirtymistä perusopetuksesta lukioon ja edesauttaa opintojen joustavaa aloittamista. Tiedonsiirrolla on tavoitteena tukea opiskelijan onnistumista ja hyvinvointia sekä auttaa lukioita ennakoimaan opiskelijan pedagogisen tuen tarvetta.

Tiedot opiskelijan peruskoulun aikana saamasta pedagogisesta tuesta siirretään luottamuksellisesti, opiskelijan etu huomioiden yhteistyössä huoltajien kanssa (1288/2013 Perusopetuslaki, 40§). Tavoitteena on opiskelijoiden opiskelun tukemisen kannalta olennaisen tiedon siirtäminen. Lainsäädäntö erottaa toisistaan *perusopetuslaissa säädetyn oppimisen ja koulunkäynnin tuen ja oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa säädetyn opiskeluhuollon* (1288/2013 Lakiperusopetuslain muuttamisesta 40 §, 1287/2013 Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki). Oppilas- ja opiskeluhuoltoon siirtyvästä tiedonsiirrosta vastaavat oppilas- ja opiskeluhuollon työntekijät.

Oulun kaupungissa perusopetuksen ja toiseen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa on sovittu, että pedagogiseen tukeen liittyvä tieto siirretään tiedonsiirtolomakkeella tarvittaessa ja aina silloin, kun tiedonsiirto on tärkeää oppilaan jatko-opintojen aloittamisen ja etenemisen kannalta. Tiedonsiirtoa varten on laadittu lomake Oppimisen ja opiskelun pedagoginen tuki peruskoulun päättyessä. Tiedonsiirrosta on sovittu perusopetuksen kanssa seuraavasti:

- Lomake täytetään perusopetuksessa yhdessä oppilaan, huoltajien ja tarvittavien opettajien kanssa.
- Nuorelle/huoltajille annetaan kopio lomakkeesta kotiin. Alkuperäinen lomake jää perusopetuksen koululle.
- Nuori/huoltaja(t) toimittaa lomakkeen uuteen oppilaitokseen.
- Perusopetuksen opinto-ohjaaja lähettää lomakkeesta kopion sen oppilaitoksen opinto-ohjaajalle, mihin oppilas siirtyy peruskoulusta heti syyslukukauden alussa.
- Mikäli lomakkeen on täyttänyt perusopetuksessa erityisopettaja, hän lähettää kopion lomakkeesta sen oppilaitoksen erityisopettajalle, mihin oppilas siirtyy peruskoulusta.
- Lomakkeen tiedot otetaan käyttöön jatko-opinnoissa. Tarvittaessa pidetään lisäksi opiskelijakohainen tiedonsiirtopalaveri.

Oulun kaupungin lukioissa on lisäksi käytössä Tietoja ohjausta varten -lomake. Opiskelija täyttää lomakkeen lukio-opintojen alussa yhdessä huoltajien kanssa opinto-ohjauksessa. Lomakkeen tietoja käytetään opiskelijan ohjauksessa. Tavoitteena on auttaa ja tukea opiskelijaa lukio-opintojen aloittamisessa. Lomake on opinto-ohjaajan, erityisopettajan ja oman ryhmänohjaajan käytettävissä, erikseen lukiossa sovitulla tavalla. Nuorella ja hänen huoltajillaan on mahdollisuus kertoa lomakkeella peruskoulun aikaisen opiskelun sujumisesta ja mahdollisista tukitoimista sekä pyytää henkilökunnan yhteydenottoa tukitoimien järjestämiseksi lukiossa.

[Tiedot Raksilan lukiossa aloittavien opiskelijoiden pedagogisen tuen tarpeista saadaan opiskelijoiden edellisistä oppilaitoksista. Tiedonsiirron vastuupo ottaa tiedot vastaan ja toimittaa ne opiskelijan omalle opinto-ohjaajalle. Opiskeluhuollollinen tiedonsiirto tapahtuu työntekijältä työntekijälle. Lukio-opinnot](#)

aloitettuaan opiskelija täyttää OP1-opintojaksolla Tietoja ohjausta varten lomakkeen yhteistyössä huoltajansa kanssa. Opinto-ohjaaja kerää lomakkeet ja käy ne yhdessä läpi erityisopettajan ja ryhmänohjaajan kanssa. Opinto-ohjaaja tai erityisopettaja kutsuu tarvittaessa opiskelijan keskustelemaan tuentarpeistaan tarkemmin. Ryhmänohjaaja kutsuu opiskelijoita tutustumiskeskusteluihin lomakkeen tietojen pohjalta tarpeellisessa järjestyksessä.

- Tiedonsiirron vastuun on Tajja Myyry

Lukio-opintojen keskeytyessä

Lukion opinto-ohjaajat, ryhmänohjaajat ja/tai rehtori tarjoavat opiskelijalle ohjausta, mikäli opinnot ovat vaarassa keskeytyä. Yhteistyötä tehdään aina alle 18-vuotiaiden kohdalla myös huoltajien kanssa. Ensin selvitetään opiskelijan saamien tukitoimien riittävyys. Seuraavaksi selvitetään, onko opintojen jatkaminen mahdollista tukitoimia lisäämällä tai muuttamalla tai vaihtoehtoisilla suoritustavoilla. Tarvittaessa tehdään muutoksia opiskelijan henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan.

Mikäli opiskelija haluaa keskeyttää opinnot, häntä ohjataan uuden opiskelupaikan hakemisessa. Kun opiskelija ottaa vastaan uuden opiskelupaikan ja aloittaa opintonsa siellä, opinto-ohjaaja huolehtii, että tiedot opiskelijan saamasta pedagogisesta tuesta siirtyvät luottamuksellisesti, opiskelijan etu huomioiden uuteen oppilaitokseen.

Mikäli oppivelvollinen opiskelija ei jatka opintojaan toisessa oppilaitoksessa, opinto-ohjaaja tekee ilmoituksen Valpas-järjestelmään ja opiskelija siirtyy oppivelvollisuudesta vastaavan opinto-ohjaajan ohjattavaksi. Lukion opinto-ohjaaja jatkaa yhteistyötä hänen kanssaan tarpeen mukaan.

Mikäli täysi-ikäinen opiskelija ei jatka opintojaan toisessa oppilaitoksessa, hänet ohjataan nuorisolain (2010/693, 7c§) mukaisesti etsivän nuorisotyön ohjauspalveluihin. Lain mukaan koulutuksen järjestäjän on luovutettava alle 25-vuotiaan nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot nuoren kotikunnan etsivää nuorisotyötä varten, mikäli nuori keskeyttää opinnot lukiokoulutuksessa. Tietojen luovuttaminen tehdään yhteistyössä nuoren ja (oppivelvollisuuden siirtymävaiheessa) alaikäisen nuoren kohdalla myös hänen huoltajiensa kanssa. Myös huoltajat tai nuori itse voivat olla suoraan yhteydessä etsivään nuorisotyöhön. Opinto-ohjaaja jatkaa yhteistyötä etsivän nuorisotyöntekijän kanssa tarpeen mukaan.

Mikäli opiskelija haluaa keskeyttää opinnot, hänet ohjataan keskustelemaan opinto-ohjaajan kanssa. Opinto-ohjaaja käy opiskelijan kanssa läpi vaihtoehdot, joita tilanteessa on. Hän kutsuu tarvittaessa oppivelvollisen opiskelijan huoltajan mukaan yhteistyöhön tai vähintäänkin tiedottaa huoltajaa keskusteluissa sovitusta asioista. Opiskelijan ja huoltajan kanssa sopien yhteistyöhön voidaan kutsua myös muita, esimerkiksi opiskeluhuollon työntekijä. Opinto-ohjaaja vastaa opiskelijan pedagogisen tuen tiedonsiirrosta, mikäli lukio-opinnot keskeyttävän opiskelijan seuraava oppilaitos on tiedossa. Täysi-ikäisen opiskelijan keskeyttäessä opinnot opinto-ohjaaja toimittaa hänen yhteystietonsa etsivälle nuorisotyöntekijälle.

- Raksilan lukiolle nimetyt etsivät nuorisotyöntekijät ovat Anna Visuri ja Riikka Tuovila

Ohjaus lukio-opintojen jälkeen

Opiskelijalla on vielä vuoden ajan valmistumisestaan oikeus saada jatko-ohjausta omasta lukiostaan. Mikäli hän suorittaa varusmies- tai siviilipalveluksen suoraan lukion jälkeen, oikeus ohjauksen saamiseen omasta lukiosta pitenee palvelusta vastaavalla ajalla. Oulun kaupungissa lukiosta valmistunut opiskelija, joka ei vielä ole saanut jatko-opintopaikkaa, voi hakeutua ohjaukseen myös Byströmin Ohjaamoon.

Raksilan lukion entinen opiskelija saa ohjausta vuoden lukio-opintojen päättymisestä ottamalla yhteyttä puhelimitse tai sähköpostitse omaan entiseen opinto-ohjaajaan.

5. OHJAUKSEN SISÄLLÖT, MENETELMÄT JA TYÖTAVAT

Opintojaksomuotoisen opetuksen ja ohjauksen sisällöt on kuvattu valtakunnallisen opetussuunnitelman luvussa 6.2.1. Menetelmät ja työtavat vaihtelevat opintojaksojen toteutuksessa lukioittain. Työtapoina voi olla esimerkiksi tehtäviä, keskusteluja, opettajajohtoista opetusta, ryhmätöitä, vierailijoiden pitämiä esityksiä ja vierailuita. Opinto-ohjauksen opintojaksoilla voi olla käytössä oppikirja.

Henkilökohtaisen ohjauksen sisällöt lähtevät yleensä ohjaukseen hakeutuvan opiskelijan tarpeista ja lähtökohdista. Ohjauksen sisällöt voivat liittyä myös opiskelijan opintojen vaiheeseen esimerkiksi opintojaksovalintoihin. Henkilökohtaisessa ohjauksessa käsitellään myös opiskelijan opiskelusuunnitelmaa, ylioppilastutkintosuunnitelmaa ja jatko-opinto- ja urasuunnitelmaa. Opiskeluun liittyvien kysymysten lisäksi ohjauksessa voidaan käsitellä opiskelijan elämäntilannetta ja hyvinvointia. Henkilökohtaisen ohjauksen menetelmät ovat pääasiassa keskusteluun pohjautuvia. Myös erilaisia tehtäviä ja testejä voidaan käyttää apuna. Ohjauskeskustelun tarkoitus on auttaa opiskelijaa tekemään itseään koskevia päätöksiä ja lisätä hänen toimijuuttaan.

Ohjauksen muotoina voidaan käyttää myös pienryhmäohjausta ja vertaisohjausta. Pienryhmäohjauksessa opiskelija voi käsitellä itselleen tärkeää asiaa yhdessä sekä opinto-ohjaajan että vertaisten kanssa. Vertaisohjauksessa opiskelijat käsittelevät annettua teemaa ilman opinto-ohjaajan aktiivista osallistumista ohjausprosessiin. Molempia työmuotoja voi käyttää missä tahansa lukio-opintojen vaiheessa ja mihin tahansa teemaan liittyen.

Verkko-ohjauksen avulla voidaan toteuttaa kaikkia edellä mainittuja ohjausmuotoja, joko osittain tai kokonaan. Verkko-ohjauksessa voidaan käyttää välineenä esimerkiksi Teamsia, Wilmaa ja sähköpostia. Verkko-ohjausta voidaan toteuttaa sekä lähiopetuksessa että etäopetuksessa.

Ohjausta toteuttavat lukiossa myös aineenopettajat ja ryhmänohjaajat. He voivat käyttää ohjauksessaan myös edellä mainittuja työtapoja ja menetelmiä. Aineenopettajien ja ryhmänohjaajien antaman ohjauksen sisällöt ovat kuvattuna luvussa 4. ohjauksen toimijat.

OP1- ja OP2-opintojaksoilla käytetään Studeon oppikirjaa. Opiskelija osallistuu OP1-opintojaksolle ensimmäisen vuoden periodeissa 1-3. Opiskelija oppii OP1-moduulin aikana tekemään opintojen valinnat ensimmäiselle vuodelle ja seuraamaan omien opintojen kertymistä. Opinto-ohjaajat järjestävät toisen vuoden opintojen valitsemisesta huhtikuussa infon, johon opiskelija voi osallistua halutessaan. Ohjeet opintojen valitsemiseen löytyvät myös Raksilan lukion kotisivuilta ja opinto-ohjaajat tiedottavat ajankohtaisista valinta-asioista Wilma-viestein. OP1-opintojaksolla opiskelija oppii lisäksi ylioppilastutkinnon säännöt ja tekee ensimmäisen suunnitelman omalle ylioppilastutkinnolle Wilmaan. Hän päivittää suunnitelmaansa tarpeen mukaan opintojen edetessä.

Toisena vuonna opiskelija osallistuu OP2-opintojakson oppitunneille (2/3 opintojaksosta). Kolmantena vuonna opiskelija suorittaa OP2-opintojakson loppuun osallistumalla loppuille oppitunneille, oman jatko-opintokiinnostuksen mukaiseen työpajaan sekä Oulun korkeakoulujen Hakijan päivään. Molempiin opintojaksoihin sisältyy myös muita korkeakoulu- ja työelämävierailuja. OP2-opintojaksolla opiskelija viimeistelee omat ylioppilastutkinto- ja jatko-opintosuunnitelmansa.

Opiskelijalle on nimetty oma opinto-ohjaaja. Jokainen opiskelija käy keskustelemassa opinto-ohjaajan kanssa vähintään kerran, OP2-opintojakson kakkosvuoden oppituntien jälkeen. Tässä OP2-keskustelussa opiskelija käy opinto-ohjaajan kanssa läpi omat opintojensa valinnat sekä ylioppilastutkinto- ja jatko-opintosuunnitelmansa. Opinto-ohjaajan kanssa voi halutessaan keskustella lisäksi missä tahansa vaiheessa opintoja. Henkilökohtaisen tapaamisen lisäksi opinto-ohjaajan tavoittaa myös myös Wilma-viestein, Teamsin välityksellä tai puhelimitse. Opiskelija voi tarvittaessa olla pois oppitunnilta käydessään opinto-ohjaajan luona.

Opiskelija keskustelee oman ryhmänohjaajansa kanssa ensimmäisen vuoden aikana. Ryhmänohjaaja kutsuu opiskelijat keskusteluihin oman aikataulunsa mukaisesti ensimmäisen periodin arvioinnin valmistuttua. Opiskelija voi tarvittaessa olla pois oppitunnilta ryhmänohjaajan keskustelun takia. Ensimmäisen vuoden ro-keskustelun tavoitteena on, että opiskelija tutustuu ryhmänohjaajaan ja käy läpi lukio-opintoihin liittyviä suunnitelmiaan sekä mahdollisia tuen tarpeitaan. Ryhmänohjaaja ohjaa opiskelijan tarvittaessa opinto-ohjaajalle, erityisopettajalle tai opiskeluhuollon palveluihin.

Ryhmänohjaaja kutsuu toisen vuoden opiskelijat keskusteluihin oman aikataulunsa mukaisesti mahdollisimman pian syyslukukauden aikana. Opiskelija voi tarvittaessa olla pois oppitunnilta ryhmänohjaajan keskustelun takia. Toisen vuoden ro-keskustelussa käydään läpi opiskelijan ylioppilastutkintosuunnitelma ja keskustellaan opiskelijan mahdollisista tuen tarpeista. Ryhmänohjaaja ohjaa opiskelijan tarvittaessa opinto-ohjaajalle, erityisopettajalle tai opiskeluhuollon palveluihin.

Ryhmänohjaaja seuraa oman ryhmänsä opiskelijoiden poissaoloja sekä suoritusten kertymistä säännöllisesti. Havaitessaan huolestuttavia piirteitä (esimerkiksi runsaat poissaolot tai täydennettäviä / keskeytyneitä opintojaksoja), ryhmänohjaaja ottaa asian puheeksi opiskelijan ja tarvittaessa myös oppivelvollisen opiskelijan huoltajan kanssa. Ryhmänohjaaja tekee opintosuorituksista koosteen jokaisen periodin jälkeen ja toimittaa sen opinto-ohjaajalle. Ryhmänohjaaja ja opinto-ohjaaja käyvät yhdessä koosteen läpi ja sopivat tarvittavista toimenpiteistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden auttamiseksi.

Kun ylioppilastutkintoon ilmoittautuminen tulee ajankohtaiseksi, opiskelijalla on mahdollisuus osallistua infoon, jossa ilmoittautuminen opastetaan. Ryhmänohjaaja tarkistaa, että opiskelijan ilmoittautuminen vastaa hänen ylioppilastutkintosuunnitelmaansa ja mikäli näin ei ole, ryhmänohjaaja ilmoittaa siitä opiskelijalle ja opinto-ohjaajalle. Ylioppilaskirjoitusten lähestyessä opiskelijalla on mahdollisuus osallistua opinto-ohjaajien järjestämään työpajaan, jossa tehdään lukusuunnitelma yo-kirjoituksiin sekä infoon, jossa käydään läpi ylioppilaskirjoituspäivän käytänteet.

Kun jatko-opintoihin hakeutuminen tulee ajankohtaiseksi, opinto-ohjaajat tiedottavat opiskelijoita haku-aikatauluista ja eri oppilaitosten järjestämisestä hakijan tapahtumista. Opiskelijalla on mahdollisuus käydä tekemässä jatko-opintohaku yhdessä opinto-ohjaajan kanssa.

6. OHJAUKSEN YHTEISTYÖ TYÖELÄMÄN JA MUIDEN OPPILAITOKSEN ULKOPUOLISTEN TAHOJEN KANSSA

Korkeakouluyhteistyö

Lukiolaisilla on mahdollisuus osallistua Oulun yliopiston Abipäiville sekä OAMK:n Avoimiin oviin syyslukukauden aikana. Tapahtumissa tutustutaan yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen koulutustarjontaan.

Opinto-ohjaaja osallistuu lukuvuosittain Oulun yliopiston ja Oulun ammattikorkeakoulun järjestämiin yhteistyöverkostotapaamisiin (esim. Abipäivät ja Opopatio). Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen opiskelijat käyvät esittelemässä eri koulutusaloja lukiolaisille. Koulutusaloihin tutustumisia järjestetään mahdollisuuksien mukaan. Toiminnassa hyödynnetään myös etäosallistumismahdollisuuksia.

Lukiolaisille tiedotetaan mahdollisuuksista korkeakouluopintoihin lukio-opintojen aikana. Pääasiallisina yhteistyökumppaneina toimivat Oulun Yliopisto ja Oulun Ammattikorkeakoulu.

Raksilan lukion opiskelijat tutustuvat Oulun yliopiston ja Oulun ammattikorkeakoulun opiskeluvaihtoehtoihin jo ensimmäisenä vuonna OP1-opintojaksolla. Tavoitteena on, että opiskelijoille tulee alustava kuva korkeakouluopiskelusta ja oman paikkakunnan mahdollisuuksista. Tutustuminen toteutetaan vierailulla molempiin oppilaitoksiin Linnanmaan kampukselle.

Raksilassa järjestetään jatko-opintoinfoja viikottain syyskuun alusta huhtikuun loppuun. Opiskelijat voivat osallistua niihin halutessaan, mutta OP2-opintojaksoon liittyen jokainen osallistuu vähintään 3 infoon. Lisäksi opiskelijat saavat tietoa eri oppiaineiden tunneille ko. alan jatko-opinnoista. Opettajat voivat pyytää tunneille vierailijoita tai esitellä alan jatko-opintomahdollisuuksia itse. Tavoitteena on, että opiskelijat saavat tietoa itseään kiinnostavista opiskeluvaihtoehtoista ympäri Suomen.

Kolmantena vuonna OP2-opintojakson osana opiskelijat osallistuvat Oulun yliopiston ja Oulun ammattikorkeakoulun järjestämään Hakijan päivään. Tavoitteena on, että opiskelijat pääsevät katsomaan, milaista itseä kiinnostavan alan opiskelu on sekä saavat konkreettista tietoa opintoihin hakeutumisesta.

Pitkän matematiikan ja fysiikan opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa lukio-opintojen aikana Oamk Highway -opinnot, joiden perusteella saa opiskelupaikan Oulun ammattikorkeakoulusta. Opiskelijat voivat suorittaa myös muita korkeakoulujen kurkistuskursseja lukion aikana. Opinto-ohjaajat tiedottavat mahdollisuuksista, mutta opiskelijat niin halutessaan ilmoittautuvat opintoihin ja tekevät niitä omatoimisesti. Opiskelija voi pyynnöstään sisällyttää lukion aikana suoritettut korkeakouluopinnot lukio-opintoihinsa toimittamalla todistuksen opinnoistaan rehtorille.

- Jatko-opintoinfoja järjestävät opot Taija Myyry ja Hanna Penttilä
- Highway-opintojen suorituksia koordinoi Matti Teerikangas

Työelämä

Mahdollisuuksien mukaan lukiolaisille järjestään yritysvierailuja ja yritysten edustajien vierailuja kouluille. Eri oppiaineissa voidaan perehtyä työelämään liittyviin teemoihin. Lukiolaisille tiedotetaan työelämän ajankohtaisista tapahtumista ja lukiolaiset osallistuvat niihin mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi hyödynnetään kaupungin tarjoamat mahdollisuudet työelämään tutustumisessa (esim. kesätyöseteli). Yhteistyötä tehdään myös Oulun BusinessAseman kanssa.

Opiskelijat saavat opintojensa aikana tietoa eri alojen työmahdollisuuksista eri oppiaineiden opintoihin sisältyen. OP1-opintojaksolla opiskelijat perehtyvät kesätöiden hakemiseen ja kesäyrittäjyyteen sekä OP2-opintojaksolla työelämän pelisääntöihin ja työnhakuun laajemmin. Työnhakua opiskelijat harjoittelevat myös osana englannin, ruotsin ja suomen kielen opintojaan.

OP2-opintojaksolla opiskelijat osallistuvat Työn taitajat -tapahtumaan, jossa yritysten edustajat kertovat omista uratarinoistaan ja työelämän mahdollisuuksista. Tavoitteena on, että kukin pohtisi lukion aikana

useita mahdollisia työelämän suuntia omalle tulevaisuudelleen. Opiskelijoille tarjotaan myös mahdollisuus osallistua Työn taitajien järjestämiin tapahtumiin, esimerkiksi Uravarjostuspäivään. Näihin vapaaehtoihin tapahtumiin osallistuvat opiskelijat voivat kirjata osallistumisensa Raks-passiin.

Huoltajat

Lukioissa järjestetään huoltajille suunnattuja tilaisuuksia sekä tiedotetaan opiskeluun ja opiskeluhuoltoon liittyvistä ajankohtaisista asioista. Yhteistyötä huoltajien kanssa tehdään opiskelijan tuen tarpeen mukaan. Lukiossa voidaan myös järjestää tapaamisia huoltajien, koulun ja opiskeluhuollon henkilöstön kesken. Lukiossa voi toimia myös vanhempaintoimikunta.

Huoltajat saavat tietoa koulun toiminnasta Raksilan lukion kotisivuilta ja sieltä löytyvästä opinto-oppaasta sekä Wilman perioditiedotteesta. Ryhmänohjaajat tiedottavat huoltajille koulun poikkeusaikatauluista ja tekevät yhteistyötä huoltajien kanssa opiskelijoiden opintojen seuraamisessa. Huoltajia kutsutaan tarvittaessa tapaamisiin suunniteltaessa opiskelijan tuen tarvetta tai seurattaessa sen toteutumista. Huoltaja näkee alle 18-vuotiaan opintojen etenemisen Wilmasta. Opiskelija voi antaa huoltajalle luvan Wilman käyttöön myös 18 vuotta täytettyään.

Huoltajille tarjotaan alkusyksystä mahdollisuus liittyä jäseneksi opiskeluhuoltoryhmään. Huoltajille järjestetään neljä iltatilaisuutta, joissa kussakin on eri teema, ja vapaamuotoisia aamukahvitilaisuuksia. Huoltajat voivat osallistua tarpeellisiksi katsomiinsa tilaisuuksiin. Lisäksi huoltajilta pyydetään palautetta kyseilyn muodossa sekä opiskeluhuollon että ohjauksen kokonaisuuksia arvioitaessa.

- Opiskeluhuoltoon liittyvää yhteistyötä koordinoi opo Hanna Penttilä
- Ohjaukseen liittyvää palautetietodonkeruuta koordinoi opo Kirsi Raetsaari

Muut yhteistyötahot

Yhteistyötä voidaan tehdä muun muassa seuraavien tahojen kanssa:

- Toisen asteen oppilaitokset
- Etsivä nuorisotyö (jokaiselle lukiolle nimetty oma työntekijä)
- Nuorisotoimi, esimerkiksi Byströmin Ohjaamo
- TE –palvelut
- Kolmannen sektorin toimijat
- Seurakunnat

Opiskelijat pääsevät tutustumaan korkeakouluopintojen lisäksi toisen asteen opiskeluvaihtoehtoihin jatko-opintoinfoissa ja OP2-opintojakson yhteydessä. Opinto-ohjaaja ohjaa opiskelijan etsivän nuorisotyön palveluihin, mikäli hän täysi-ikäisenä keskeyttää opinnot. Opiskelijat saavat tietoa TE-palveluista OP2-opintojaksolla. Byströmin ohjaamon ja etsivien nuorisotyöntekijöiden, Vuolle Settlementin ylläpitämien Tyttöjen talon ja Poikien talon sekä läheisten seurakuntien palveluista nuorille tiedotetaan yhteistyössä opiskeluhuoltoryhmän kanssa.

- Raksilan lukiolle nimetyt etsivät nuorisotyöntekijät ovat Anna Visuri ja Riikka Tuovila
- Opiskeluhuoltoryhmän tiedotusyhteistyötä koordinoi opo Hanna Penttilä

7. OHJAUSTOIMINNAN ARVIOINTI

Koko koulun ohjaustoimintaa arvioidaan lukiokohtaisesti säännöllisesti. Tarvittaessa ohjaustoimintaa voi arvioida myös kaupunkitasolla. Ohjaustoimintaa voidaan arvioida esimerkiksi

- erillisin kyselyin ohjaustoiminnasta esimerkiksi kyselyt lukion aloittaville, jatko-opintosuunnitelma-kyselyt, kyselyt ryhmäohjauksista,
- osana muita kyselyitä kuten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely tai
- laadullisesti, esimerkiksi opettajainkokouksessa keskusteluin.

Arvioinnissa voi ottaa huomioon esimerkiksi seuraavia näkökulmia

- opiskelijälähtöisyys,
- saavutettavuus, esteettömyys,
- tasa-arvo, yhdenvertaisuus,
- osallistaminen, avoimuus,
- palvelujen ja henkilöstön ammattimaisuus ja
- tutkimusperusteisuus.

Arvioinnin tulosten perusteella kannattaa suunnata lukion ohjauksen kehittämistoimintaa.

Ohjaustoiminnan arviointia varten toteutetaan kysely 3. periodin aikana sekä opiskelijoille, opettajille että huoltajille. Arviointia tehdään sekä kyselyn tulosten että eri työntekijöiden kokemusten perusteella pedagogisessa tiimissä ja opinto-ohjaajien kesken maaliskuun huhtikuulla. Arvioinnin tulosten pohjalta jatketaan kehittyvän Raksilan lukion ohjaustoiminnan vahvistamista ja suunnitellaan seuraavan lukuvuoden palveluita.